

CRITICA CINEMA

Marcel·lí Borrell / opinio@lamanyana.cat

La mirada (màgica) d'un nen

La historia. A les muntanyes turques, 2009. Yusuf, nen de sis anys, viu amb el pare apicultor i la mare enmig el bosc, camina una estona per anar a l'escola, fa content, vol llegir per guanyar la distinció que el mestre dóna als millors, tot discorre amb parsimònia, però un mal dia el pare no torna de la muntanya..

La pel·lícula. L'ofici de cronista cinematogràfic (perquè no ho dubtessin gens, és un ofici, sense massa benefici, això també) consisteix en detallar aquelles obvietats que tot amant del cinema intueix mirant una pel·lícula. El gran André Bazin deia que escriure de cinema és ampliar els horitzons perceptius de l'espectador sobre la pel·lícula, evitant judicar-la. Mea culpa. No sempre és possible no desenterrar el *tomabawk* de guerra i tallar cabelleres... No és

el cas, ni de lluny, de *Miel*, la pel·lícula del turc Semih Kaplanoglu (1963) on, tot tancant una trilogia sobre el personatge del nen Yusuf, ens endinsa en un bosc atàvic, a l'encalç d'abelles esquives, i d'una realitat no sempre amable amb el petit protagonista. Al·gú ha dit que *la realitat* és el món quan se'ns gira d'esquena. I també quan el relat (afegeix un servidor) perd el seu sentit justificador. A través la mirada (màgica) del nen, els adults i els seus prejudicis classistes, tenen la força d'un vai-

xell de joguina solcant les aventures oníriques d'un Ulisses infant. Per cert, posar entre parèntesi l'adjectiu *magica* és una redundància cretina, que diria el Monzó. Un infant sempre mira el món de manera màgica! *Miel* fa de la pausa i el ritme temporal en sordina, un exercici d'estil filmic. Al Festival de Berlín 2010, va fascinar. Li van concedir un Ós com una casa de pagès. Resumint: les parsimonioses aventures de Yusuf, tenen l'encant de retrobar-te amb tu mateix,

Miel

Director: Semih Kaplanoglu.

Intèrprets: Bora Altas, Erdal Besikçioglu, Tülin Özen, Özkan Akcay, Alev Uçarer. Turquia-Alemanya, 2009. 103'. Funatic Lleida.

just quan eres un nen, i el Pare el Verb orientador, causa i efecte, de l'argument que vivíem.

La imatge. Yusuf mirant la lluna reflectida dins la galleda, al cove que diria el rei Arthur Mas, volent beure-se-la.

La frase. "Els somnis no s'han de contar mai", avisa el pare a Yusuf. I per què? Tal vegada ell afegiria: perquè te'ls poden prendre!

La recomanació. Ideal per a cinèfils addictes al Satyajit Ray, al Kiarostami, a l'Erice, al Flaherty, als Lumière, al...